

KONCEPCE NSZM ČR 2016 – 2017

Typ a termín jednání:	PVH 2015 (21. 10. 2015)
Číslo materiálu:	PVH-2015-I-02
Zpracoval a předkládá:	P. Švec, ředitel NSZM
Popis:	Koncepce NSZM ČR je zpracována ředitelem asociace v souladu se zněním Stanov NSZM, Koncepce je zpracována v souvislosti s dvouletým funkčním obdobím Rady NSZM. Navazuje na aktuální Strategii a Střednědobý plán NSZM; tvoří rámec, ze kterého vycházejí Roční plány NSZM.

Koncepce ředitele NSZM ČR

Koncepci předkládá v souladu se Stanovami ředitel NSZM ČR nebo kandidát na tuto funkci jako základní podklad pro Radu NSZM.

Hlavní **odpovědnosti** ředitele NSZM ČR v rámci asociace jsou následující:

- národní koordinátor Projektu Zdravé město WHO,
- hlavní metodik pro vývoj a podporu metody MA21 v rámci NSZM,
- manažer celkového postupu k realizaci Strategie NSZM,
- statutární zástupce ve věcech zajištění běžného chodu a provozu, personální vedoucí organizace.

Koncepce NSZM ČR v systému plánování a řízení asociace

Koncepce NSZM ČR je standardní součástí systému plánování a řízení asociace NSZM. Koncepce je podle Stanov NSZM pravidelně předkládána ředitelem asociace ke schválení Radou NSZM, která na jejím základě ustavuje ředitele asociace na další dvouleté období.

Koncepce navazuje na základní strategické dokumenty asociace, které vycházejí ze Stanov NSZM a určují hlavní směry rozvoje: **Strategii NSZM do roku 2030** a **Střednědobý plán NSZM 2020**.

Koncepce stanovuje krátkodobé priority a přináší detailnější popis postupu asociace v horizontu dvou let, v návaznosti na funkční období Rady NSZM ČR. Na koncepci přímo navazují **Roční plány NSZM ČR**.

KONCEPCE NSZM ČR 2016 – 2017

Předkládá: Ing. Petr Švec

Obsah

1. Struktura aktivit a činností asociace NSZM ČR pro období 2016-2017
2. Postup NSZM v rámci Konceptce
 - a. Přínosy pro kvalitu veřejné správy členů NSZM
 - b. Marketing, propagace a medializace NSZM
 - c. Národní a mezinárodní aktivity a pozice NSZM
 - d. Interní situace NSZM

1. Struktura aktivit a činností asociace NSZM ČR pro období 2016-2017

a. Přínosy pro kvalitu veřejné správy členů NSZM

Pro členy asociace NSZM je průběžně k dispozici neustále zdokonalovaná podpora kvalitní realizace programu Zdravé město a místní Agenda 21 v municipalitách (metodika, dobrá praxe, informační a manažerské nástroje, networking).

b. Marketing, propagace a medializace NSZM

Asociace NSZM využívá a zdokonaluje vlastní postupy moderního marketingu pro vytváření úspěšné značky; je vytvářena příznivá a přátelská interní kultura organizace.

c. Národní a mezinárodní aktivity a pozice NSZM

Je dosahováno vysoké společenské pozice a prestiže asociace NSZM; je vytvářen systém spolupráce s institucemi a odbornými institucemi na národní i mezinárodní úrovni.

d. Interní situace NSZM

Je zajišťováno potřebného financování a kvalitní personál pro aktivity asociace NSZM; úroveň řízení organizace postupuje k vysoké profesionalitě.

2. Postup NSZM v rámci Koncepce

a. Přínosy pro kvalitu veřejné správy členů NSZM

NSZM bude nadále v souladu se s posláním asociace poskytovat portfolio základních i projektových služeb svým členům. Tyto služby jsou zapotřebí k postupu členů při naplňování společných hodnot (zdraví, udržitelný rozvoj a kvalita života) v místních a regionálních podmínkách ČR. Služby budou úzce propojeny s dlouhodobými programy a projekty NSZM. Každý člen asociace čerpá služby dle svého uvážení a situace, přičemž veškeré informace o službách a dalších možnostech má k dispozici zejména koordinátor ZM a MA21, který by měl být s NSZM v průběžném pracovním kontaktu.

Pro transparentní pohled na kvalitu jednotlivých členů asociace NSZM budou uplatňována měřítka VI. fáze Projektu Zdravé město WHO a Kritéria místní Agendy 21. Neaktivní členové budou povzbuzováni k aktivitě, mj. z důvodu rizika, které neaktivita přináší pro dobrou image NSZM jako asociace aktivních a kvalitních municipalit. Lze očekávat, že bude docházet k další průběžné obměně členů, protože více než 30 % členské základny dosud není aktivní. NSZM dbá na to, aby deklarovaná kvalita člena (např. dle Kritérií MA21) byla reálně a transparentně dosažena a aby nedocházelo k účelovému snižování laťky kvality či dokonce k oslabení dobrého jména NSZM jako asociace kvalitních municipalit.

Pro zvyšování kvality územní veřejné správy budou dále rozvíjeny funkcionality info-systému „DataPlán NSZM“ [www.DataPlan.info], který v současné verzi poskytuje celou řadu přehledů a inspirací z municipalit v ČR, zejména pro koordinátory ZM a MA21: veškeré dostupné strategické plány, Plány kvality, Komunitní plány zdraví a kvality života, ad. Systém umožňuje sledování indikátorů, propojování strategií s rozpočtem a se zásobníkem projektů. DataPlán NSZM je současně technickou platformou pro celostátní Databázi strategií v gesci MMR [www.Databaze-Strategie.cz], což pro NSZM přináší možnosti aktivní spolupráci s rezorty a národními institucemi i projektové příležitosti.

„Metodika NSZM“ v e-verzi na speciálním webu [www.Metodika.NSZM.cz] bude nadále doplňována tak, aby byla aktuální, přehledná a prakticky upotřebitelná. Metodika bude již tradičně aktualizována v týmové práci se zkušenými koordinátory ZM a MA21. Příležitostí pro zvyšování profesní kvalifikace a předávání know-how jsou zejména celostátní akce akreditovaného vzdělávání - „Školy NSZM“ (*ukázka Letní škola v Táboře 2015*), které jsou organizovány již od roku 2001. Osvědčené postupy, inovace i drobné inspirace jsou shromažďovány od roku 2005 v přehledné internetové databázi „Dobrá praxe“ [www.DobraPraxe.cz], kde jsou k dispozici stovky příkladů z Česka i zahraničí. Na databázi navážou od roku 2016 nové servery „Galerie udržitelného rozvoje“ a „Mozaika nejlepších praxí udržitelného rozvoje měst“.

NSZM bude ve spolupráci se členy a odbornými partnery dále rozvíjet postupy pro pokročilá Zdravá města. Pro měřitelnost udržitelného rozvoje měst v České republice bude zdokonalena „Metodika pro měření efektů MA21 vůči udržitelnému rozvoji“ [www.mistniAgenda21.cz/kategorieA], v souladu se strukturou mezinárodních Aalborských závazků. Měřitelnost udržitelného rozvoje by měla být systémově promítnuta i do nižších kategorií MA21. Pro postup v rámci MA21 bude od roku 2016 vznikat sada kompetenčních modelů dle odborů úřadu a propojení s procesním řízením (ve spolupráci s MV a institutem CIEM).

Ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví, SZÚ, ÚZIS a dalšími odbornými partnery se NSZM opět soustředí na „Zdravotní plány měst / Zdravotní politiky krajů“. Tyto koncepce podpory zdraví na místní a regionální úrovni budou nástrojem implementace nového dokumentu WHO „Zdraví 2020“. Dosud je v ČR 12 schválených Zdravotních plánů nebo Zdravotních politik, které jsou průběžně aktualizovány: Zdravé kraje Liberecký a Vysočina; Zdravá města Brno, Hodonín, Chrudim, Jihlava, Kopřivnice, Litoměřice, Prostějov, Tábor, Ústí n.L. a Vsetín. Další plány jsou v přípravě.

Od roku 2010 jsou rozvíjeny postupy k systematickému zapojování mladých lidí do rozvoje Zdravých měst, obcí a regionů. Pilotní aktivity tohoto typu jsou zaváděny ve Zdravém městě Litoměřice a postupně dále v rámci celé NSZM. Nejdůležitějšími novými aktivitami, které probíhají většinou ve spolupráci s místním dětským či studentským zastupitelstvem, jsou „[mladá fóra Zdravého města](#)“ (ukázka Chrudim 2015) a od roku 2015 také „[školní fóra Zdravého města](#)“ (pilotní ukázka Litoměřice 2015) v rámci základních škol ve městech či regionech.

Osvědčené služby a informační aktivity NSZM je nezbytné postavit na externím financování z projektů, které zajistí Kancelář NSZM ve spolupráci s důležitými partnery na národní a mezinárodní úrovni.

Budou vedena jednání s ministerstvy a jednotlivými kraji o další systémové podpoře aktivit ZM a MA21.

Hlavní body postupu NSZM:

- nadále poskytovat osvědčené služby pro členy NSZM ke kvalitní realizaci ZM a MA21 (podle zájmu měst, který je zprostředkován ze strany koordinátorů ZM a MA21)
- poskytovat koordinátorům ZM a MA21 možnost profesního vzdělávání (vč. know-how báze Metodika NSZM)
- udržovat kvalitní informovanost a interní vzájemnou komunikaci NSZM (osvědčené typy celostátních akcí NSZM, on-line webináře) a stabilní provoz Informačního systému NSZM
- nabízet a propagovat inspirativní příklady z praxe členů prostřednictvím databáze DobraPraxe.cz a dalších připravovaných info-systémů NSZM
- poskytovat členům metodickou podporu a specifické nástroje pro strategické řízení k udržitelnému rozvoji (zejména DataPlán NSZM / Databázi strategií a Metodiku měření UR v rámci MA21)
- zaměřit se na důležité „interní“ cílové skupiny: politikové členských municipalit a tajemníci úřadů
- ve spolupráci s MZ, SZÚ, ÚZIS a dalšími odbornými partnery aktualizovat postup přípravy a realizace Zdravotních plánů měst / Zdravotních politik krajů v souladu s dokumentem Zdraví 2020 WHO
- poskytovat členům podporu pro komunitní plánování rozvoje (zejména Fóra ZM - „10P“)
- sledovat měřitelné výstupy a výsledky členů NSZM (s důrazem na Kritéria MA21 a požadavky VI. fáze Projektu ZM WHO)
- prosazovat systematickou podporu kvality členů NSZM z národní a krajské úrovně.

b. Marketing, propagace a medializace NSZM

Vnější i vnitřní image NSZM tvoří snaha o „elitní asociaci kvality“ jako národního společenství municipalit, které chtějí aktivně spolupracovat na zkvalitňování veřejné správy v Česku ke zdraví, udržitelnému rozvoji a kvalitě života. Podmínkou udržení této image jsou kromě kvalitní činnosti samotné NSZM zejména reálné a transparentní výsledky činnosti jejích členů.

NSZM bude dále nabízet členství v asociaci všem zájemcům, zejména větším městům a krajům. Průběžná kampaň bude nadále opřena o dobrou pozici NSZM a o praktickou přínosnost členství a služeb (ZM jako „vizitka kvality“, DataPlán / Databáze strategií, zlepšení komunikace s veřejností, metodická pomoc pro strategické řízení, vzdělávání profesionálů, mezinárodní spolupráce, aj.). NSZM není organizací primárně založenou pro poskytování služeb a nejedná se o komerční vztah mezi asociací a jejími členy.

Propagace a medializace bude nadále využívat silné stránky a dobré výsledky NSZM a jejích členů (např. Dobrá praxe). Základní část medializace bude zajištěna prostřednictvím vlastních informačních aktivit Kanceláře NSZM (web [ZdravaMesta.cz](#), [Zpravodaj NSZM](#), ad.). Od roku 2014 je pravidelně 3x měsíčně vydáván „Inspiromat NSZM“ s ukázkami dobré praxe měst, obcí a regionů.

Významná část medializace bude nadále řešena ve spolupráci s mediálními partnery – odbornými časopisy (Moderní obec, Veřejná správa, Pro Obce, ad.) a internetovými servery. Budou využívány aktuální možnosti

v internetové propagaci, např. Facebook, LinkedIn, Google a Wikipedie. Zájem o Facebook NSZM přesáhl v polovině roku 2015 hranici 12000 odběratelů informací. NSZM provozuje též [videogalerii](#) YouTube, kde budou dále soustřeďovány televizní a jiná videa členů k informovanosti a propagaci tématu ZM.

Aktivity asociace a členů jsou prezentovány i na mezinárodní úrovni: NSZM provozuje [anglickou verzi](#) vlastních webových stránek a v rámci Evropy je elektronicky distribuován „[HCCZ Newsletter](#)“ (anglická verze Zpravodaje NSZM) a probíhají prezentace NSZM na důležitých mezinárodních akcích (zejména konference a semináře WHO a ICLEI).

Významnou příležitostí k medializaci je Národní přehlídka MA21, která pravidelně probíhá v rámci každoroční Konference NSZM ČR. NSZM k této slavnostní akci zve řadu významných hostů a partnerů.

Hlavní body postupu NSZM:

- udržovat standard kvality medializace a propagace NSZM, využívat jak vlastní informační aktivity, tak spolupráci s mediálními partnery
- průběžně informovat o přínosech a výhodách členství v NSZM (medializace, propagace)
- nadále vydávat Zpravodaj NSZM a Inspiromat (pravidelný přehled dobré praxe)
- přímo oslovovat větší města a kraje k členství v NSZM
- propagovat NSZM v mezinárodním měřítku vydáváním HCCZ Bulletinu a prezentacemi na mezinárodních akcích (WHO, ICLEI ad.).

c. Národní a mezinárodní aktivity a pozice NSZM

c.1 Národní úroveň

Na národní úrovni bude NSZM nadále respektovaným partnerem ministerstev a celostátních odborných institucí. NSZM bude usilovat o uzavření dalších dohod o spolupráci s důležitými institucemi - celkový přehled uzavřených dohod je uveden v tabulce v přílohách.

Důležitým prvkem činnosti na národní úrovni je spolupráce NSZM v rámci Rady vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR). Od roku 2014 předsedá ředitel NSZM [Výboru RVUR pro udržitelné municipality](#), kde jako místopředsedové byli určeni ředitelé MMR a SMO. Pokračuje aktivní spolupráce NSZM na realizaci „Koncepte podpory MA21 v ČR“, kterou zpracovala PS MA21 při RVUR. Tato koncepce byla schválena Vládou ČR v roce 2012 a tvoří oporu pro spolupráci s ministerstvy a odbornými institucemi i pro možnou podporu aktivních a kvalitních členů NSZM. Asociace bude poskytovat metodickou pomoc pro evidenci důkazů o kvalitě členů v oficiální Databázi MA21.

Zároveň bude NSZM udržovat stabilní pozici MA21 v rámci Řídícího výboru modernizace veřejné správy a Sekce kvality ve veřejné správě při MV. Vůči MV a MPSV jsou připravovány významné možnosti financování aktivit MA21 pro členy NSZM i pro asociaci.

Důležitou roli ve spolupráci mezi NSZM a ministerstvy i dalším národním institucím tvoří celostátní „Databáze strategií“, [www.Databaze-Strategie.cz] založená od roku 2011 na platformě info-systému DataPlán NSZM [www.DataPlan.info]. Databáze bude rozšiřována o další dokumentaci, zejména v souvislosti s nastávajícím programovacím obdobím EU fondů 2014+. Souvisejícím záměrem je vytvořit v „Databázi“ datový sklad pro sledování a vyhodnocování indikátorů potřebných pro strategické řízení a benchmarking, i pro účely krajů, měst a obcí. Již od roku 2010 probíhá vyjednávání s ČSÚ, od roku 2013 za podpory MMR, a s ÚZIS (s těmito institucemi má NSZM dohodu o spolupráci).

V oblasti podpory zdraví jsou pro NSZM hlavními institucionálními partnery Kancelář WHO v Praze a Ministerstvo zdravotnictví. S MZd má asociace od roku 2013 smlouvu o spolupráci, podobně jako již v předchozích letech byly uzavřeny dohody se Státním zdravotním ústavem a Ústavem zdravotnických

informací a statistiky (ÚZIS). Hlavním bodem společného postupu NSZM a odborných partnerů v tématu podpory zdraví bude transformace postupu Zdravotních plánů měst a Zdravotních politik krajů. Jedná se o metodický postup dle nového dokumentu „Zdraví 2020“, který schválila WHO v roce 2012. V této souvislosti bude NSZM aktivně spolupracuje v rámci PS MZ pro Zdravotní plány a PS pro zdravotní gramotnost.

V roce 2015 přistoupila NSZM k Chartě kvality ČR a stala se členem Asociace společenské odpovědnosti. V této oblasti budou rozvíjeny další aktivity.

Bude pokračovat spolupráce s národními experty a odbornými organizacemi či institucemi (Univerzita Karlova, UPOL, CDV, NS Podpory zdraví, ad.) k dalšímu zdokonalování Metodiky pro měření efektů MA21 vůči udržitelnému rozvoji. Metodika by měla umožňovat také benchmarking v tématech udržitelného rozvoje měst. NSZM s COŽP UK připravila společný projekt k podpoře těchto aktivit ze zdroje OPZ (ve spolupráci s MV).

Hlavní body postupu NSZM:

- spolupracovat s MZ a WHO na implementaci „Zdraví 2020“ prostřednictvím Zdravotních plánů a politik
- spolupracovat s ČSÚ a ÚZIS k vytvoření datového skladu pro indikátory v DataPlánu / Databázi strategií
- spolupracovat s COŽP UK a dalšími odbornými pracovišti či experty na rozvoji Metodiky pro měření efektů MA21 vůči udržitelnému rozvoji a směřovat k benchmarkingu v tématech udržitelného rozvoje měst
- rozvíjet aktivity NSZM v rámci RVUR, zejména Výboru pro udržitelné municipality
- spolupracovat v rámci Asociace společenské odpovědnosti a Charty kvality ČR
- prosazovat systematickou podporu kvality členů NSZM z národní úrovně.

c.2 Mezinárodní spolupráce

Hlavním mezinárodním institucionálním partnerem NSZM bude nadále WHO/EURO v Kodani, která je akreditační autoritou pro ZM v Evropě. Projekt ZM WHO je členěn do 5ti letých fází, přičemž pro každou fázi je zapotřebí, aby národní sítě v jednotlivých zemích splnily kvalitativní nároky WHO. NSZM již od svého založení v roce 1994 vždy získala akreditaci WHO; v roce 2014 NSZM získala re-akreditaci na období do roku 2019 tj. pro VI. fázi Projektu ZM WHO v Evropě.

Zvláštní pozornost bude věnována možnostem spolupráce s uskupeními ZM a MA21 v jiných zemích Evropy, případně spolupráce s jednotlivými významnými metropolemi. NSZM zde bude udržovat svoji pozici úspěšné asociace Zdravých měst a MA21 v rámci podobných asociací v Evropě. V roce 2011 NSZM překročila počet 100 členů, čímž se stala nejpočetnější asociací ZM v Evropě a současně asociací s nejvyšším počtem zapojených regionů. NSZM bude nadále úzce komunikovat v rámci Rady evropských národních sítí ZM (tzv. EURONET, při WHO) a bude se aktivně účastnit mezinárodních akcí ZM s prezentacemi příkladů dobré praxe networkingu Zdravých měst, obcí a regionů v Česku. Nadále bude aktivně spolupracovat s významnými uskupeními municipalit, např. sítí Zdravých měst v Baltickém regionu (BRHCA).

S Informačním centrem OSN v Praze (UNIC) spolupracuje NSZM na tématech globálních cílů udržitelného rozvoje - SDGs. V roce 2015 přistoupila NSZM k iniciativě [UN Global Compact](#), zabývající se společenskou odpovědností organizací. Důležitými pro zahraniční spolupráci jsou také organizace a asociace, kde je NSZM členem nebo partnerem: Energy-Cities, ICLEI a REC.

Činnost NSZM se zaměří na sladění Metodiky pro měření efektů MA21 vůči udržitelnému rozvoji s mezinárodními postupy hodnocení udržitelného rozvoje měst – např. s aktivitami „Referenčního rámce pro udržitelná města“ (RFSC). Činnost NSZM bude zaměřena na implementaci cíle „20/20/20“ EU v souvislosti s klimatickými změnami – např. „[Covenant of Mayors](#)“, Smart Cities a další programy.

Dle možností budou připravovány další projekty NSZM ve spolupráci s partnery na mezinárodní úrovni.

Hlavní body postupu NSZM:

- udržovat aktivní kontakt NSZM vůči důležitým mezinárodním institucím - zejména WHO a UNIC
- spolupracovat s národními a regionálními sítěmi Zdravých měst v evropských i dalších státech
- podporovat aktivity EU proti klimatickým změnám (Covenant of Mayors, ad.) a společenskou odpovědnost (UN Global Compact)
- předávat členům NSZM informace o možnostech mezinárodní spolupráce a oceněních kvality.

d. Interní situace NSZM

d.1 Financování asociace a získávání zdrojů pro členy

Pro další ekonomickou stabilizaci je ve Strategii NSZM do roku 2030 předpokládáno 75% pokrytí nutných nákladů z vlastních zdrojů. V roce 2015 umožňují vlastní zdroje pokrytí 52% nutných nákladů.

Lze očekávat, že dojde k dalšímu zvýšení zájmu o členství v asociaci NSZM, zejména v souvislosti s aktivitami NSZM v oblasti zajišťování možností finančních zdrojů pro města, obce a regiony (jak na národní, tak krajské úrovni). V programovacím období EU fondů od roku 2020 bude asociace usilovat, aby kvalitní realizace MA21 byla zohledněna při hodnocení projektů municipalit.

Asociace se nadále bude snažit o oslovení zejména krajů, větších měst v ČR a městských částí Prahy ke členství. Ve sledovaném dvouletém období bude nadále nutné, aby Kancelář NSZM byla schopna zajistit externí dofinancování základních činností NSZM prostřednictvím projektů. Hlavními možnými zdroji budou strukturálních fondů pro ČR (zejména OPZ), a národní zdroje ministerstev (např. MMR, MŽP). Členské příspěvky budou i nadále využívány na kofinancování v projektech.

d.2 Interní řízení asociace

V oblasti strategického řízení a interní komunikace asociace bude nadále probíhat úzká komunikace ředitele a Kanceláře NSZM s předsedou, Radou NSZM i Revizní komisí. Zasedání Valné hromady NSZM a další činnost orgánů asociace jsou zajišťovány v souladu se Stanovami NSZM.

Kancelář NSZM naplňuje aktivity v rámci Ročního plánu NSZM a v rámci jednotlivých projektů. Průběžná činnost Kanceláře bude nadále po organizační a personální stránce zajištěna v gesci vedoucí Kanceláře. Důležitá je stabilizace zkušeného odborného personálu. Předpokládaný celkový počet úvazků základního týmu Kanceláře ve sledovaném období je 12-15 (v návaznosti na realizované projekty). Pro ekonomiku a výkaznictví projektů jsou vždy stanoveni odpovědní pracovníci. Dílčí projektové aktivity budou i nadále řešeny externisty.

Efektivita činnosti NSZM a Kanceláře je sledována sadou indikátorů, o jejichž plnění je pravidelně informována Valná hromada NSZM v rámci hodnocení Ročních plánů. Vrcholovým indikátorem je výsledek průzkumu „Spokojenost členů asociace“.

Hlavní body postupu NSZM:

- postupovat k dosažení ekonomické stability v souladu se Strategií NSZM 2030
- získávat a úspěšně realizovat potřebné projekty pro financování aktivit NSZM
- nadále zajišťovat podmínky pro činnost orgánů NSZM v souladu se Stanovami NSZM
- udržet kvalitní a zkušený personál Kanceláře NSZM,
- zajišťovat efektivní řízení a interní komunikaci NSZM
- sledovat stanovené indikátory úspěšnosti postupu NSZM.